

Ⓔ Averz

Na líci zberateľskej euromince sú v kompozícii tri opice na policiach s knihami, ktoré odkazujú na dielo Kristy Bendovej *Opice z našej police*. Kompozíciu dopĺňa v ľavej časti štátny znak Slovenskej republiky a v pravej časti v dvoch riadkoch nominálna hodnota zberateľskej euromince 10 EURO. Názov štátu SLOVENSKO a letopočet 2023 sú v opise v hornej časti mincového poľa. Štylizované iniciály autora lícnej strany zberateľskej euromince Karola Lička KL sú v strede mincového poľa.

Ⓔ Reverz

Na rube zberateľskej euromince je portrét Kristy Bendovej na pozadí doplnený otvorenou knihou, do ktorej je vsadená kresba odkazujúca na jej dielo *Bola raz jedna trieda*. V spodnej časti mincového poľa je v opise meno a priezvisko KRISTA BENDOVÁ a za nimi letopočty jej narodenia a úmrtia 1923 – 1988. Pod otvorenou knihou je iniciálka priezviska autora rubovej strany zberateľskej euromince Štefana Novotného N a vedľa nej značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, ktorú tvorí skratka MK umiestnená medzi dvoma razidlami.

Ⓔ Údaje o minci

Nominálna hodnota:	10 eur
Materiál:	Ag 900/1000, Cu 100/1000
Hmotnosť:	18 g
Priemer:	34 mm
Hrana:	• AUTORKA OBLÚBENEJ DETSKEJ LITERATÚRY
Náklad:	limitovaný, maximálne 15 000 ks v bežnom a proof vyhotovení
Autor návrhu:	avertz: Karol Ličko reverz: Štefan Novotný
Rytec:	Dalibor Schmidt
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

Vydala: © Národná banka Slovenska, január 2023

Text: PhDr. Vlasta Jaksicsová, PhD.

Foto: Archív Juraja Kostru, archív obce Kráľova Lehota
a Slovenská národná knižnica - Literárny archív

[www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/
eurove-mince/zberatske](http://www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske)

www.nbs.sk

Krista Bendová

100. výročie narodenia

STRIEBORNÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

K. Bendová so svojimi synmi

Krista Bendová (1923 – 1988) je slovenskou spisovateľkou, ktorá patrí k najvýraznejším autorom detskej povojnovej prózy. Napriek istej hodnotovej rozkolísanosti sú jej diela nadčasové, o čom svedčia ich stále reedície. Začala publikovať v literárnych časopisoch *Elán* a *Tvorba*, pracovala v redakcii detského časopisu *Ohník*, satirického časopisu *Roháč* a v denníku *Pravda*. Okrem literárnej činnosti sa angažovala v ženskom mierovom hnutí a v Zväze slovenských spisovateľov. Od roku 1964 sa venovala už iba písaniu ako profesionálna spisovateľka.

Spisovateľka K. Bendová so spolužiačkami z Dievčenského gymnázia v Banskej Bystrici, r. 1941 (v prostrednom rade štvrtá sprava)

Spočiatku písala pre deti len verše. Neskôr striedala verše s prózou a nakoniec celkom zakotvila v próze. Dominantnými znakmi jej tvorby sa postupne stávali humor a fantázia. Námety čerpala z bežného života detí, pričom detský hrdina sa stal prostriedkom i mierou jej lyrickej výpovede. Pri dosahovaní humoristického efektu si vypomohla situačnou komikou. V zbierkach *Čo sa robí, čo sa stalo* (1950) a *Pioniersky pochod* (1952) sa tejto ambície vzdala. Ideologizujúci motív tu povýšila na svoj koncepcný princíp, od ktorého sa postupne odpútala. Kniha *Bola raz jedna trieda* (1956) je napísaná na spôsob akejsi „veselej pedagogiky“ a patrí do základného detského čitateľského fondu.

Námet na azda najúspešnejšiu knihu, *Opice z našej police* (1967), čerpala autorka z detského života svojich troch synov.

K modernej podobe detskej knihy sa prepracovala v cykle 64 rozprávok o *Osmijankovi* (1967 – 1969), ktoré vyšli viackrát aj knižne.

Konfrontáciu naivného detského myslenia a konania so životnou stereotypnosťou a fantazijnou vyprahnutosťou sveta dospelých ilustrovala autorka aj na hlavnom hrdinovi rozprávky *Dobrodružstvá Samka Klamka* (1974).

V knihe *Rozprávky z Dúbravky* (1981) sa Bendová postupne dostala od fantazijných konfrontačných próz k próze zo skutočnosti a zo života sídliska.

Krista Bendová zomrela v deň svojich 65. narodenín dňa 27. januára 1988. Pochovali ju na cintoríne v Slávičom údolí v Bratislave. Urna s jej popolom je uložená v rodnej dedinke Kráľova Lehota, na ktorú vždy s láskou spomínala. Po smrti jej vyšli knihy *Šťastný pes* (1988) a *Brumličkove rozprávky* (1994).

K. Bendová s prvým manželom Ing. Jánom Gondom počas jej liečenia vo Vysokých Tatrách, r. 1946